

KIURUVESI
LAHNANEN
LAMMINKANGAS

LAMMINKANKAAN PYYNTIKUOPPA-ALUEEN KARTOITUS

PLAANPEÄ
Peruskarttalehti 332402 Piipajärvi, kordinaatit X 708150 Y 346420

Oulun yliopiston arkeologian opiskelijoiden Tiina Juopperin, Sirpa Niinimäen ja Maria Suvannon vuonna 1999 syksyllä tekemä kartoitus.

Alue löytyi arkeologi Timo Jussilan tehdessä Kiuruveden kaavoitusalueiden inventointia syksyllä 1999. Lahnasen Lamminkankaan harjulta sorakuopan läheisyydestä löytyi tällöin muutamia kuoppia, jotka saattaisivat muodostaa pyyntikuoppajärjestelmän. Samana syksynä tehtiin kartoitus 23.-25.10.1999 välisellä ajalla latan ja vaakituskoneen avulla Oulun yliopiston arkeologian opiskelijoiden Tiina Juopperin, Sirpa Niinimäen ja Maria Suvannon toimesta.

Kuopat sijaitsevat Kiuruveden kunnan Lahnasen kylässä Lamminkankaalla Pieni Lahnanen -nimisen järven itäpuolella olevalla harjulla. Harju sijaitsee noin 30 kilometriä Kiuruveden keskustasta koilliseen. Paikalle pääsee ajamalla Kiuruveden kaupungista suoraan Lahnasen kylään ja sen ohi kylän koillispuolelle. Pienen Lahnasen korkeus merenpinnasta on 128,5 metriä, ja itse harju on 135 metriä merenpinnan yläpuolella. Harju on vajaan kilometrin pituinen ja sijaitsee pohjois-eteläsuuntaan. Harjun molemmissa päissä on noin 2,5 metriä muuta harjannetta korkeammat huiput, joissa on paljon isoja kiviä. Harjun päällä sitä leikaten on hiekkatie, sorakuoppa ja harjun pitkittäissuuntaan rakennetut metsäautotiet. Maasto on kuivaa mäntykangasta, harjua ympäröivä maasto on suota.

Kuopat kairattiin ja mittaukset tehtiin ristiin kuopan halki reunasta reunaan, aina ei ollut havaittavissa selvää reunavallia. Syvyys mitattiin latan ja vaakituskoneen avulla kuopan keskeltä ja reunalta. Jos tämä ei ollut mahdollista, syvyys otettiin mittanauhalla. Kaikissa tapauksissa ei ollut mahdollista mitata syvyyttä, ei myöskään kairata, sillä useisiin kuoppiin oli kerätty risuja ja lehtiä.

Kuoppia on koko harjun matkalla, harvemmassa etelässä tiheiden pohjoiseen, mutta taas pohjoisrinteessä harvemmassa. Pohjoisessa kuopat ovat muutaman kuopan rykelmissä noudatellen harjun länsilaitaa. Maanomistaja Vilho Juntusen mukaan harjun keskipaikoille rakennettujen kesämökkien alle on kuitenkin jäänyt ainakin yksi kuoppa. Kuoppia löytyi koko harjun matkalta yhteensä 25 kappaletta.

Alueelta löytyi myös tervahauta sekä jälkiä resistentistä hiekanotosta. Kuoppajäänteiksi laskettiin sellaiset kuopat, joista löytyi kaksoismaannos sekä paksu huuhtoutumiskerros. Kuopat, joista löytyi paksu huuhtoutumiskerros ilman kaksoismaannosta otettiin myös mukaan. Huuhtoutumiskerros katsottiin paksuksi, kun sen paksuus oli yli 20 cm. Normaalin huuhtoutumiskerroksen paksuus oli Lamminkankaan alueella vain muutama senttimetri. Ohessa on taulukko kuoppien koosta ja kartat, joista toinen on ote peruskarttalehdestä ja toinen kuoppien sijoittumisesta maastoon.

Kiuruvedellä 5.3.2001

Niinimäki Sirpa

Puh.: 0500-324047

Sähköposti: sniinima@mail.student oulu.fi

Taulukko 1.

Numero	pituus	leveys	syvyys	kaksois- maannos	paksu huuht	paikka	suunta	etäisyys
1	380	330	35	X		A	210	70
2	440	400	72	X		A	190	28
3	320	290	70		X	A	116	37
4	360	340	70	X	X	A	115	28
5	378	315	55		X	B	365	7
6	430	370	54	X		B	58	17
7	470	420	98	X		B	26	31
8	480	420	105	X		B	35	96
9	400	400	-	X	X *	C	174	221
10	360	330	35	X		C	149	121
11	300	300	32	X	X	C	169	102
12	360	340	36	X		C	193	23
13	320	260	43	X		C	221	24
14	370	360	11	X		C	269	17
15	330	300	56	X		C	299	7
16	300	270	32	X		C	8	36
17	370	370	32		X	E	184	8
18	350	270	32	X	- *	D	240	19
19	280	270	41	X	X	D	316	15
20	350	280	72	X	X	D	63	24
21	340	300	46		X	D	383	26
22	260	250	68	X	X	D	365	78
23	230	200	40	X	X	D	360	87
24	270	270	18	X	X	D	373	79
25	270	270	60		X	D	385	130
Keskiarvo	350	317	51					

Lamminkankaan pyyntikuopat. * Kuopan keskellä paksusti risuja.

Kirjaimet A, B, C ja D tarkoittavat vaakituskoneen paikkaa, ja ne näkyvät kartassa. A paikka on korkeuskiintopisteen lähellä, siihen 18 metriä suuntaan 373 goonia. B paikka on korkeuskiintopisteeseen 70 metriä, suunta 3 goonia. C paikka on rengastien pohjoisristeyksessä, teiden leikkauskohdan keskipisteessä. D paikka on rajapyykillä n:o 48. Paikka E on vanhalla betonisella pyykillä n:o 3.

OULUN YLIOPISTO Arkeologia	
Kiuruvesi Lahnanen Lamminkangas	
Yleiskartta	Mittakaava 1:5000
z= 130 m mpy	23.10.1999
Peruskartta 3324 02 Pilpanperä	
Kartoitus: T. Juopperi, S. Niinimäki & M. Suvanto	

